686/03

Den 1. december 2003 blev i sag nr. 60.638:

xxxxx xxxxx xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxx xx xxxxxxx
xxxx xxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har personforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S, påstår ved sin advokat selskabet tilpligtet at anerkende, at hans erhvervsevne er nedsat til mindst 1/3.

Selskabet finder det ikke sandsynliggjort, at klagerens erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder.

Klagerens advokat har ved skrivelse af 1/11 2002 til selskabet bl.a. anført:

"Samtidig skal jeg allerede nu foreslå Dem at genoptage behandling af spørgsmålet om udbetaling af invaliderente samt præmiefritagelse. Jeg anfører dertil specielt:

at min klients skulder går af led for et godt ord - selv i søvne,

at hans udfoldelsesmuligheder er meget begrænsede,

at han tager medicin her eneste dag i form af idotyl,

at han har husbondafløser hver eneste dag for overhovedet at kunne gennemføre malkning,

at der arbejdes på en revalidering."

Selskabet har ved skrivelse af 30/4 2003 til nævnet redegjort for sagen således:

"**Sagsfremstilling:**

Forsikrede, der er selvstændig landmand, har i 1990 tegnet en ratepension samt invaliderente, som kan udbetales såfremt erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder, jf. forsikringsbetingelsernes afsnit 2, pkt. 1 (bilag A).

I november 2000 modtog vi forsikredes ansøgning om præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente på grund af en sprængt sene i venstre skulder. Skaden opstod i forbindelse med et fald på staldgangen den 14. august 2000 og beskrives af forsikredes egen læge som en 'rotator cuff læsion', jf. lægeattest ved sygdom/ulykke 1 (bilag B). Forsikrede blev opereret den 10. november 2000, men uarbejdsdygtigheden forventedes dog kun at være forbigående, jf. lægeattestens spørgsmål 8. Dette harmonerer fint med forsikredes egen forventning til sygdomsforløbets varighed, idet han regnede med at kunne genoptage sit arbejde delvist den 1. december 2000, jf. personlig erklæring 1 (bilag C).

På baggrund af oplysningerne på den personlige erklæring (bilag C) samt lægeattesten (bilag B) besluttede vi i første omgang at bevilge præmiefritagelse og udbetaling af invaliderenteydelse i perioden 15. november 2000 - 1. februar 2001, jf. vores brev af 7. december 2000 (bilag D).

Genoptræningsforløbet viste sig imidlertid at tage længere tid end forventet. Af oplysninger fra Centralsygehuset i E. (bilag E), …, fremgår det således, at forsikrede ved ambulant kontrolundersøgelse den 8. februar 2001 fik besked på at fortsætte træningen. Ved undersøgelse aftaltes fornyet kontrol efter 3 måneder, det vil sige i løbet af maj måned 2001.

Ud fra ovennævnte oplysninger blev der bevilget yderligere præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente i perioden 1. februar 2001 - 1. juni 2001, jf. vores brev af 9. marts 2001 (bilag F). Det skal bemærkes, at forsikrede på dette tidspunkt er overgået til udbetaling af 1/2 sygedagpengeydelse fra kommunen, idet han ikke længere, er fuldt sygemeldt, jf. personlig erklæring 2 (bilag G).

I oktober måned 2001 foretog vi en ny vurdering af, hvorvidt forsikrede på dette tidspunkt fortsat var berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente. I den

forbindelse modtog vi personlig erklæring 2 (bilag H), lægeattest ved sygdom/ulykke 2 (bilag 1) samt journaloplysninger fra Centralsygehuset i E. (bilag J).

Med udgangspunkt i de modtagede oplysninger besluttede vi at bevilge fortsat præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente i perioden 1. juni 2001 - 1. januar 2002. Beslutningen blev bl.a. truffet ud fra en betragtning om, at forsikrede på dette tidspunkt fortsat gik til optræning, jf. bilag l spørgsmål 3. Det var på dette tidspunkt således ikke helt afklaret om nedsættelsen af erhvervsevnen var varig, og vi fandt det derfor rimeligt fortsat at vurdere forsikredes erhvervsevnenedsættelse i forhold til hans sædvanlige erhverv som landmand, smh. besvarelsen af spørgsmål 5 på bilag l.

l forbindelse med en fornyet vurdering af forsikredes erhvervsevne, modtog vi i januar måned 2002 en speciallægeerklæring fra overlæge, dr. med. J.L.A. (bilag K).

Af speciallægeerklæringen fremgår det bl.a., at forsikredes primære problem er, at han har smerte ved løfte af armen over horizontalretningen samt ved træk på armen. Ved undersøgelsen findes bevægeligheden i skulderen dog at være normal.

På trods af de beskrevede gener er forsikrede dog i stand til at klare markarbejde, inkl. kørsel af traktor uden væsentlig ubehag. Fodring klares maskinelt med traktor, og der er heller ingen ubehag i forbindelse med dette. Forsikrede er endvidere i stand til at deltage i kælvningsarbejde. Det væsentligste praktiske problem (og altså ikke helbredsmæssige problem) angives at være malkearbejdet, som dog kan udføres såfremt forsikrede anskaffer en malkerobot.

På baggrund af J.L.A.s erklæring vurderer selskabets rådgivende lægekonsulent, at forsikrede kan være generet i sit daglige arbejde på grund af smerterne, men der er dog ingen helbredsmæssige indikationer for, at den specifikke erhvervsevne som landmand på dette tidspunkt fortsat skulle være nedsat til 1/3 eller derunder.

Ovenstående meddeler vi forsikrede i vores brev af 12. marts 2002 (bilag L), hvor vi samtidig oplyser om, at der ikke vil ske yderligere bevilling af præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente efter 1. januar 2002.

I forbindelse med sin klage til Ankenævnet gør forsikrede imidlertid fortsat gældende, at generne skulle være så voldsomme og af et sådant omfang, at han er berettiget til yderligere bevilling af præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente, jf. bilag M. Forsikrede oplyser, at han bl.a. sover dårligt på grund af smerterne i skulderen og, at han har svært ved at komme i gang om morgenen. Han angiver endvidere, at han har et øget behov for hvile og søvn og, at han i et vist omfang desuden er afskåret fra at deltage i sociale- og familiemæssige aktiviteter.

Forsikrede oplyser dog også, at han efter en rolig start på dagen 'går i gang med dagens arbejde, typisk fodring med traktor og fodervogn, samt frontlæsser arbejde, jf. bilag M. Af notatet fremgår det endvidere, at 'langt de fleste dage går udmærket, når jeg selv får lov til at tilrettelægge min arbejdsrytme stille og roligt'.

Vi har endvidere rekvireret oplysninger fra Ø. Kommune, hvoraf det fremgår, at den kommunale lægekonsulent i november måned 2001 har vurderet, at forsikrede er berettiget til revalidering, jf. bilag N, side 2.

Det fremgår ligeledes af oplysningerne, at forsikrede under en rundbordssamtale den 15. januar 2003 med bl.a. den kommunale sagsbehandler har tilkendegivet, at man 'altid kan starte en maskinstation' og, at han endvidere har overvejet at blive lastbilchauffør. Sådanne overvejelser er, efter vores opfattelse, et udtryk for, at forsikrede trods alt har såvel fysisk som psykisk overskud til at varetage en jobfunktion med en vis fysisk belastning.

Konklusion

De sidst modtagne oplysninger ændrer ikke vores opfattelse af, at det ikke er dokumenteret, at hverken forsikredes specifikke erhvervsevne som landmand eller den generelle erhvervsevne efter 1.1.2002 er nedsat til 1/3 eller derunder, jf. forsikringsbetingelsernes afsnit 2, punkt 1 (bilag A)."

Hertil har klagerens advokat ved skrivelse af 6/6 2003 til nævnet bl.a. anført:

"På side 2 i 5. nye afsnit skriver man, at min klient er i stand til at klare markarbejde. Jeg kan oplyse, at min klient ikke er i stand til at klare almindeligt markarbejde, som det har været kendt i landbruget altid, men at min klient under anskaffelse af forskellige tekniske hjælpemidler samt under anvendelse af fremmed arbejdskraft til den belastende del af det, ER i stand til at klare markarbejde. Det samme gælder i øvrigt i min klients nuværende erhverv, at i det omfang man kan erstatte belastende arbejdsfunktioner med maskinel udførelse, er min klient i stand til at forestå sådant arbejde.

Det er således generelt sådan, at min klient kan klare mange af de funktioner, der kræves i landbruget, men under forudsætning af, at han anskaffer særlige hjælpemidler. På den led spiller de praktiske problemer, som forsikringsselskabet skriver, ind i det helbredsmæssige problem.

…

I første afsnit i sidste side i Alm. Brand's brev af 30.04.2003, citerer man et citat, hvoraf det fremgår, at 'langt de fleste dage går udmærket, når jeg selv far lov at tilrettelægge min arbejdsrytme stille og roligt'. Dette er naturligvis også grebet ud af en sammenhæng, idet forudsætningen for udtalelsen er den, at min klient har masser af fremmed hjælp.

På sidste side i Alm. Brand's brev af 30.04.2003 - umiddelbart før konklusionen nævner man, at min klient har meddelt kommunen, at han kunne starte en maskinstation eller blive lastbilchauffør. Det er en sandhed med modifikationer. Den pågældende udtalelse er fremsat som led i et følelsesmæssigt udbrud - og ikke udtryk for nogen form for realitet. Det, min klient har nævnt som alternative muligheder til revalidering som landbrug, har været jobs af kontormæssig art. Det må også fremgå af de bilag, forsikringsselskabet åbenbart ligger inde med, at min klient har nævnt, at han eventuelt ville kunne lade sig revalidere til funktioner som jurist eller socialrådgiver. Der er således alene tale om, at min klient har foreslået jobs, som ikke indebærer nogen form for fysisk belastning.

Endvidere vedlægger jeg kopi af journalkontinuation af 16.04.2003 og 17.04.2003 fra G. Sygehus ved overlæge I.H. Det fremgår, at min klients situation ikke er blevet bedre, tværtimod.

Endvidere kan jeg oplyse, at min klient nu er blevet undersøgt, idet det menes, at skuldergenerne giver gener ned i ryggen og benene. Min klient er således flere gange faldet om, og det forventes, at han skal scannes. De hører nærmere, når der er nyt desangående."

Selskabet gør heroverfor gældende, at der alene skal foretages en helbredsmæssig vurdering og således ikke en vurdering af, hvorvidt klageren har lidt et økonomisk tab som følge af at have måttet være nødsaget til at anskaffe supplerende materiel. Endelig præciserer selskabet, at det som udgangspunkt er den generelle erhvervsevne, der er omfattet af forsikringsdækningen.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Afsnit 2. Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelser.**

1. Definition af invaliditet
2. Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået de foreliggende lægelige erklæringer og finder det på dette grundlag ikke godtgjort, at klagerens erhvervsevne er nedsat i et sådant omfang, at han har krav på yderligere præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann